

Antwoord op Statenvragen PS2023-1046

De leden van
Provinciale Staten

Beantwoording schriftelijke Statenvragen Statenlid Eric van Kaathoven
van SP over 'Naar rechts trekkende 'rammelbussen' op de Veluwe', vervolgvragen

Ingevolge het bepaalde in artikel 39 van het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland doen wij u hieronder het antwoord van ons college op de vragen van Eric van Kaathoven toekomen.

Inleiding van de vragensteller:

Op 3 oktober 2023 heeft het college antwoord gegeven op de schriftelijke vragen van de SP-fractie gesteld op 22 augustus 2023 (Statenvragen PS2023-859) over "Naar rechts trekkende 'rammelbussen' op de Veluwe". Wij danken uw college voor deze antwoorden die echter wel een pijnlijk gebrek aan daadkracht bloot leggen en weinig vertrouwen geven in een structurele oplossing op korte termijn voor reizigers en personeel. Mede gezien recente signalen die ons bereiken over de huidige praktijk, heeft de SP-fractie een aantal vervolgvragen:

Vraag 1:

Klopt het dat u stelt dat de concessiehouder niets wist van de staat van de bussen (bij de overname van Keolis)? En kunt u uitleggen waarom u dat denkt?

Antwoord:

Het keuringstraject startte in augustus 2022. EBS en Keolis waren daar nauw bij betrokken en hebben de resultaten ontvangen. Ten tijde van de aanbesteding van de concessie IJssel-Vecht was de uitgebreide keuring door TÜV Nord nog niet uitgevoerd. Geïnteresseerde partijen hebben wel zelf de bussen kunnen inspecteren. Bij de overname van de bussen van Keolis door EBS enkele dagen voor de start van de concessie IJssel-Vecht, beschikte EBS over uitgebreide informatie over de staat van de bussen. De colleges van Overijssel en Gelderland hebben op dinsdag 6 december 2022 de definitieve overnamewaarde van alle over te nemen zaken vastgesteld. De overnamewaarde is vastgesteld op basis van een keuring van alle bussen uitgevoerd door TÜV Nord.

Datum

21 november 2023

Zaaknummer

2023-013449

Blad

2 van 4

Vraag 2:

Het tijdspad dat u verstrekt heeft (waarvoor dank) schetst volgens u een beeld van de context, informatie, besluiten en stappen voor de BYD-bussen. Het door u verschaft tijdspad eindigt echter op 11 december 2022. Is er daarna niets meer gebeurd? Wij zouden graag ook het verdere tijdspad van u ontvangen tot op de dag van het stellen van deze vervolgvragen. Kunt u deze informatie verstrekken?

Antwoord:

Wij hebben geen directe verantwoordelijkheid meer voor de bussen. Daarom kunnen we u niet een tijdspad geven met vergelijkbaar detailniveau van na 11 december 2022. Op hoofdlijnen kunnen wij wel iets zeggen over de stand van zaken met betrekking tot de BYD-bussen.

EBS werkt actief aan het aanpakken van de problemen met de BYD-bussen. De door TÜV Nord opgeleverde rapporten dienden hiervoor als basis.

Eind oktober 2023 zijn we als concessieverleners ambtelijk bijgepraat over de huidige stand van zaken en de voortgang van de verbeteringen aan de bussen. Daaruit kwam het volgende naar voren:

De prioriteit bij het oplossen van de TÜV-punten lag bij de afwijkingen die de grootste impact hadden op veiligheid en beschikbaarheid. Op dit moment is 47% van de TÜV-punten op alle bussen hersteld, inclusief de afronding van de verbeteringen in de werkplaats.

De meerderheid van de nog openstaande TÜV-punten heeft geen impact op de veiligheid en beschikbaarheid van de bussen. Dit zijn punten zoals loslatende stickers, slijtage van de vloerbedekking en corrosie van schroefjes bij een inspectieluik.

Naast het verhelpen van de door TÜV Nord geconstateerde gebreken zijn er ook verbeteringen doorgevoerd op basis van klachten van chauffeurs. Onder andere de klimaatbeheersing, het verminderen van de inspanning bij het sturen, het verbeteren van de ergonomie van de chauffeursstoel en het uitvoeren van aanpassingen aan de zijklep. Op basis van onderzoek dat in onze opdracht is uitgevoerd naar de stand van de assen en de wielgeometrie zijn geen structurele afwijkingen geconstateerd. Wel komt nog aanvullend een veldtest naar dit effect.

Vraag 3:

Ons bereiken signalen dat de problemen nog niet opgelost zijn. Herkent u dat beeld? Zo nee, kunt u aangeven waaruit volgens u blijkt dat de problemen zijn opgelost?

Antwoord:

Voor het herstellen van de openstaande TÜV-punten (53%) is een projectaanpak opgesteld. Deze projectfase is 30 oktober gestart en loopt naar verwachting tot en met mei 2024.

Vraag 4:

Datum

21 november 2023

Zaaknummer

2023-013449

Blad

3 van 4

U stelt in de antwoorden dat de reizigers geen hinder ervaren van de problemen van de bussen. Dit is niet het beeld dat wij hebben. Ter verheldering: stelt u dat het ziekteverzuim en vertrekken van chauffeurs geen enkele effect heeft op de dienstverlening en daarmee de reizigers? Dat er geen busritten zijn uitgevallen? En stelt u dat het gebrekkige materieel geen enkel effect heeft op veiligheid en reiscomfort? Zo ja, welke bewijzen heeft u daarvoor?

Antwoord:

De hogere rituitval is geen direct gevolg van problemen met bussen: er zijn niet meer uitgevallen ritten als gevolg van defect materieel tijdens uitvoering van de dienstregeling dan in andere concessies en het ziekteverzuim onder het personeel is niet hoger dan in andere concessies. Wel is het tekort aan personeel nog steeds een grote uitdaging voor EBS en alle andere vervoerbedrijven. Het bedrijf treft hier diverse maatregelen voor. Zoals rijden van de zomerdienstregeling en werven van nieuwe medewerkers. Ondanks deze maatregelen is al de gehele concessieperiode sprake van te veel rituitval. Reizigers ondervinden daar nadeel van.

Vraag 5:

U geeft in antwoord op onze vragen aan dat in de maanden juni, juli en augustus 2023 de concessiebeheerders van de provincies op de vestigingen van de vervoerder geweest zijn om te praten met buschauffeurs maar u geeft niet aan wat uit die gesprekken gekomen is. Klopt het dat dit 'onderzoek' door de provincie nogal beperkt was? Dat ambtenaren op de werkvloer zijn geweest op een tijdstip dat er nauwelijks chauffeurs waren en onder toezicht van directeur Spaargaren? En dat er niet gesproken is met buschauffeurs die inmiddels vertrokken zijn vanwege het gebrekkige materieel? De FNV heeft onlangs een enquête uitgevoerd naar de lichamelijke klachten en deze voorgelegd aan EBS. In de stukken komt dit niet naar voren. Is dit bij de provincie bekend en wat heeft de provincie hiermee gedaan?

Antwoord:

We hebben op verzoek van chauffeurs en in afstemming met de ondernemingsraad en EBS ambtelijk de vestigingen bezocht. Het gesprek stond in het teken van toelichting op zaken rond de aanbesteding, overname materieel en de rol van opdrachtgever als provincie. Er was dus geen sprake van een onderzoek, wel een luisterend oor voor de medewerkers. De data van de bezoeken waren ruim van tevoren bekend gemaakt. De aanwezige chauffeurs hebben deze gesprekken als positief ervaren vanwege de verstrekte informatie tijdens de presentatie (twee keer per locatie) en de daaropvolgende discussies.

De door FNV uitgevoerde enquête is primair iets tussen FNV en EBS. We zijn hierover geïnformeerd. In de kwartaalrapportages en tijdens de ambtelijke concessie-overleggen geeft EBS ons informatie over de voortgang van personeel en materiaal EBS in updates over de voortgang van zaken zoals personeel en materieel.

Datum

21 november 2023

Zaaknummer

2023-013449

Blad

4 van 4

Vraag 6:

U geeft aan nu geen aanleiding te zien voor een onderzoek naar wat er mis is gegaan bij de aanschaf, keuring en overname van betreffende bussen en wie daarvoor verantwoordelijk is, zodat lessen getrokken kunnen worden voor de toekomst. Wanneer zou u daar wel aanleiding voor zien? Bijvoorbeeld op het moment dat duidelijk wordt dat de conclusie getrokken moet worden dat de bussen structureel ondeugdelijk zijn en dus vervangen moeten worden om uitval van reizen en chauffeurs tegen te gaan? Of op het moment dat EBS door u een boete vanwege in gebreke stelling wordt opgelegd?

Antwoord:

Op basis van de eerdere keuringsresultaten en het beschreven herstelproces is er voor ons geen aanleiding te veronderstellen dat de conclusie moet worden getrokken dat de bussen structureel ondeugdelijk zijn. Daarnaast wordt de te hoge rituitval niet veroorzaakt door problemen met de bussen.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Henri Lenferink

- Commissaris van de Koning

Frederik van Ardenne

- Secretaris